

Linköping 2020-11-09

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård
Regeringskansliet
s.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienumr S2020/05621/FS

Remissvar på betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård SOU 2020:36

Betänkandet redovisar bakgrunden till och en rad förslag som berör relationen mellan staten och regioner samt kommuner vad gäller kunskapsbaserad vård. NEPI – stiftelsen nätverk för läkemedelsepidemiologi väljer att inte ge synpunkter på denna relation.

Informationen måste vara anpassad efter de behov som finns i det enskilda patientmötet för att anpassa utredning och behandling och användas som en utgångspunkt för ett gemensamt personcentrerat beslutsfattande mellan vårdpersonal, ofta läkare, och patient.

Centralt för att ge en säkrare och effektiv vård är därför att den information som är relevant för att fatta beslut finns enkelt tillgänglig i mötet mellan vårdpersonal samt patient. Det handlar om både

- passiv tillgång till information från kunskapsstöd och
- aktiv presentation av information genom kliniska beslutstöd.

NEPI noterar att i betänkandet beskrivs arbetet med kunskapsstyrning utifrån organisatoriska aspekter men ej ansvarsfördelning mellan stat och aktörer kring strategier för kommunikation av sammanställd evidensbaserad kunskap. Det är anmärkningsvärt då svårigheten med kunskapsstöd är just att nå fram med rätt information vid rätt tidpunkt till beslut kring enskild patients utredning och behandling.

NEPI konstaterar att det saknas en nationell vision, samt en nationell strategi för att förverkliga en vision för hur kunskapsstöd/kunskapsdatabaser samt kliniska beslutstödssystem ska utvecklas, förvaltas och utvärderas i vården för att kunna påverka beslut om utredning och behandling. En sådan strategi behöver vara gemensam för berörda myndigheter samt vårdens huvudmän och utgå från de faktiska behoven hos vårdpersonal och patienter.

Behov av fördjupande undersökning

Ett internationellt expertmöte om kunskapsdatabaser och kliniska beslutstöd arrangerades 2019 vid Karolinska institutet av stiftelserna Swedish Institute for Drug Informatics (SIDI) samt stiftelsen nätverk för läkemedelsepidemiologi (NEPI) med stöd från Vetenskapsrådet. Det vetenskapliga

referatet med ett konsensusuttalande publicerades nyligen¹. Detta referat är en god utgångspunkt för att diskutera behov och omfattning av ett samlat nationellt förhållningssätt kring IT som ett verktyg för utveckling av kunskapsbaserad vård.

Mötet betonade fyra centrala områden för utveckling och förvaltning av kunskapsdatabaser så att dessa på bästa sätt minskar gapet mellan kunskap och praxis:

1. Finansiering av öppet tillgängliga kunskapsdatabaser med offentliga medel
2. Internationellt samarbete kring riktlinjer för bästa praxis och etik kring kunskapsdatabaser
3. Etablering av ett digitalt arkiv över verktyg och andra resurser
4. Kommunikation av prioriterad forskning kring samt utveckling av beslutstöd

Särskilt intressant är erfarenheterna från Finland med en samlad strategi kring förvaltning och distribution av kunskapsdatabaser samt gemensamma beslutstöd med fokus på enskilda patienters behov, vårdenheters förbättringspotential samt som underlag för politiska beslut kring folkhälsostراتيجier.

Avsnitt 16.1

NEPI stödjer betänkandets förslag i kapitel 16.1 vad gäller bevarande av läkemedelskommittéer.

Lagen om läkemedelskommittéer bör bibehållas och i stället bör varje region i reglementet till respektive läkemedelskommitté fastställa arbetsformer, samverkansformer samt sammansättning av ledamöter som tillförsäkrar att läkemedelskommittén utgör en integrerad del av regionens lokala kunskapsstyrningsorganisation.

Linköping 2020-11-09

För NEPI – stiftelsen nätverk för läkemedelsepidemiologi

Mikael Hoffmann, chef

---

¹ Hoffmann M, Vander Stichele R, Bates DW et al. Guiding principles for the use of knowledge bases and real-world data in clinical decision support systems: report by an international expert workshop at Karolinska Institutet. Expert Review of Clinical Pharmacology 2020. <https://doi.org/10.1080/17512433.2020.1805314>